

Odprto pismo Evropski komisiji

Datum: 12/04/2023

Zadeva: Nemški načrt legalizacije konoplje predstavlja velik izziv za zakonodajo EU in globalna prizadevanja za preprečevanje in/ali zmanjšanje škode, povezane z drogami.

Spoštovana gospa Ylva Johansson,

Z veliko zaskrbljenostjo spremljamo načrte nemške vladne koalicije v smeri legalizacije konoplje, katerih zametki segajo že v koalicijski sporazum, obenem pa se pojavljajo tudi v drugih dokumentih.

Kot nevladne organizacije, ki delujemo na področju preventive, zdravljenja, rehabilitacije in okrevanja zaradi rabe in zasvojenosti z drogami, odločno nasprotujemo legalizaciji konoplje. Prepričani smo, da bo povečala rabo konoplje in škodo v Nemčiji, poleg tega pa bo spodkopala tudi prizadevanja drugih držav članic EU na področju preprečevanja rabe drog in s tem povezane škode.

Načrti za legalizacijo konoplje v Nemčiji so v nasprotju z mednarodnimi konvencijami o nadzoru nad prepovedanimi drogami, ki so jih med drugimi državami ratificirale vse države članice EU. Mednarodni odbor za nadzor drog (INCB) je že večkrat kritiziral podobne politike v ZDA, Kanadi in Urugvaju¹.

Z legalizacijo konoplje bi Nemčija prekršila tudi šesto poglavje Schengenskega sporazuma, ki določa, da morajo države članice EU spoštovati konvencije ZN o nadzoru nad prepovedanimi drogami in sprejeti potrebne ukrepe za preprečevanje nezakonitega prometa z njimi. Poleg tega so nemški načrti v nasprotju z okvirnim sklepom Sveta EU 2004/757/RIF, v katerem je navedeno, da morajo države članice EU zagotoviti, da je proizvodnja, pridobivanje, prodaja, distribucija, trženje, prevoz in uvoz prepovedanih drog, vključno s konopljo, kaznivo dejanje.

V nasprotju s prejšnjimi pobudami za reformo politike do konoplje želi nemška vlada odpreti zakonit, komercialni trg za konopljo, kar se doslej ni zgodilo še v nobeni državi članici EU. S tem bi konoplja postala blago, ki se prodaja na enotnem (evropskem) trgu. Nedvomno bi legalizacija konoplje v Nemčiji pomembno vplivala vsaj na sosednje države. Na enotnem trgu z odprtimi mejami bi bilo težko zagotoviti, da se v Nemčiji zakonito pridelana konoplja ne bi preusmerila na donosnejše trge v drugih državah. Izkušnje iz Združenih držav Amerike dejansko potrjujejo, da obstaja veliko tveganje preusmeritve konoplje z zakonitih tudi na nezakonite trge na drugih območjih, kjer njena prodaja ni dovoljena.

Poleg tega legalizacija v eni državi članici EU spodkopava večstranski pristop k vprašanju drog in povzroča pritisk na sosednje države, da sledijo tovrstnim pristopom. Nekatere države preučujejo možnost legalizacije konoplje kot del omejenih znanstvenih poskusov za preučevanje učinkov legalizacije. Namen naj bi bil spoštovati določila konvencij OZN o drogah, ki dovoljuje uporabo nadzorovanih drog v medicinske in znanstvene namene. Vendar pa je povsem jasno, da so ti poskusi

¹ <https://www.incb.org/incb/en/news/press-releases/2018/incb-expresses-deep-concern-about-the-legalization-of-cannabis-for-non-medical-use-in-canada.html>

korak k postopni popolni legalizaciji. Ko se enkrat vzpostavi trg z zakonitimi strankami (kupci) in osebnimi interesi v proizvodnem, distribucijskem in prodajnem sektorju, ga bo težko vrniti na prvotno izhodišče. Načelo legalizacije za potrebe znanstvenih poskusov bo zlahka spodkopalo mednarodni sistem nadzora nad drogami.

Po desetletju je legalizacija konoplje v državah, kjer so jo doslej legalizirali, še vedno relativno v povojih, vendar nas prve ugotovitve skrbijo. Podatki iz ZDA kažejo, da se je poraba konoplje povečala, zlasti intenzivnejša raba². Kanadski podatki so bolj skopi, vendar uradna statistika kaže, da se je v letih po legalizaciji povečal tako delež rednih kot pogostih uporabnikov konoplje³. Legalizaciji sta sledili hitra komercializacija trga konoplje in normalizacija njene rabe. Izdelki iz konoplje so postali cenejši in močnejši (npr. z veliko večjo vsebnostjo THC-ja). Pojavili so se novi izdelki, ki nagovarjajo nove skupine uporabnikov (tudi otroke in mlade), vključno s sladkarijami in bonboni z dodatkom THC. Več milijard dolarjev vredna industrija konoplje je postala politična in gospodarska sila doma in v tujini. Več največjih ameriških in kanadskih podjetij je dejavnih akterjev na nastajajočih evropskih trgih konoplje.

Eden od glavnih ciljev legalizacije je bil odpraviti nezakoniti trg konoplje. Vendar v vseh jurisdikcijah še vedno obstaja cvetoč nezakoniti trg, ki oskrbuje tako lokalnega kot trge v sosednjih državah.

Povečanje uporabe med drugim spremlja povečanje števila prometnih nesreč in spremljajočih smrtnih žrtev, povezanih s konopljo^{4 5}, povečanje števila obiskov urgentnih centrov⁶ in hospitalizacij⁷ ter povečanje števila naključnih zastrupitev pri otrocih^{8 9}. Kanadski organi so nedavno poročali, da je konoplja zdaj najpogostejši vzrok za hospitalizacije mladih zaradi uporabe psihoaktivnih snovi - večji od alkohola¹⁰.

Kljub novim podatkom nekatere dolgoročne posledice uporabe konoplje in njene legalizacije še vedno niso znane. Samo v zadnjih letih smo bili priča povečanju števila primerov sindroma hiperemije konoplje (CHS)¹¹ ter epidemiji resnih pljučnih bolezni, za katere se zdi, da so povezane z uparjanjem THC¹². Te škodljive posledice še pred nekaj leti niso bile znane.

Menimo, da se je evropski pristop k politiki na področju drog izkazal za dober kompromis. EU je spodbujala uravnotežen in z dokazi podprt pristop, ki temelji na zdravju in človekovih pravicah. Države članice EU so vedno spodbujale večstranski pristop k svetovnemu problemu drog.

Globoko nas skrbi, da bi enostransko ukrepanje ene države članice EU, v tem primeru Nemčije, na koncu spodkopalo svetovna prizadevanja za omejevanje rabe drog in škodljivih posledic, povezanih z drogami. Zato Evropsko komisijo pozivamo, da podpre večstranski pristop k svetovni problematiki drog in nasprotuje nemškemu načrtom za legalizacijo konoplje.

² <https://ajph.aphapublications.org/doi/10.2105/AJPH.2019.305191>

³ <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/82-003-x/2021004/article/00001/tbl/tbl01-eng.htm>

⁴ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35838426/>

⁵ <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/nejmsa2109371>

⁶ <https://edition.cnn.com/2019/03/25/health/edible-cannabis-emergency-visit-study/index.html>

⁷ <https://www.washingtontimes.com/news/2017/may/5/marijuana-related-hospitalizations-quadruple-among/>

⁸ <https://publications.aap.org/pediatrics/article/151/2/e2022057761/190427/Pediatric-Edible-Cannabis-Exposures-and-Acute?autologincheck=redirected>

⁹ <https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2787715>

¹⁰ <https://www.cihi.ca/sites/default/files/document/hsu-youth-report-2019-en-web.pdf?fbclid=IwAR1PrmyXQDVICFrXPkFi1MCnWelZum6sfhjeSnahKZbucCvBuveY4VEhHw4>

¹¹ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29768651/>

¹² https://www.cdc.gov/tobacco/basic_information/e-cigarettes/severe-lung-disease.html

Podpisniki pisma in poziva Evropski komisiji:

- Association Parents Contre la Drogue - Francija
- Cannabis Risk Alliance - Irska
- Drug Policy Centre (NPC) - Švedska
- EURAD - Belgija
- European Cities Against Drugs (ECAD) - Švedska
- Foundation for a Drug-Free Europe - Belgija
- Inštitut za raziskave in razvoj "Utrip" - Slovenija
- International Police Organization IPO - Srbija
- IOGT-NTO - Švedska
- Lithuanian healthy people union - Litva
- Lithuanian Tobacco and Alcohol Control Coalition (NTAKK) - Litva
- LP-vännernas Kamratförening - Švedska
- MO.D.A.V.I. APS – RA - Italija
- Netværk af Danske Cannabis Behandlerne - Danska
- NordAN (Nordic Alcohol and Drug Policy Network) - Estonija
- OŠ Molve - Hrvaška
- San Patrignano - Italija
- Smart International - Švedska
- Swedish Narcotic Officer Association - Švedska
- Swedish National Association for a Drug Free Society (RNS) - Švedska
- The World Federation Against Drugs (WFAD) - Švedska
- Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdis - Litva
- Winslov.dk - Danska

Ker gre za »živ« dokument, bomo sproti dodajali nove podpisnike.